

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 71/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. H., B., zastúpenej advokátkou JUDr. A. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 12 P/37/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. H. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2010 doručená sťažnosť E. H. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie svojej

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 P/37/2007.

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že okresný súd „... ako súd prvého stupňa od 29. 1. 2007 rozhodoval o návrhu sťažovateľky na zvýšenie výživného pre svoje dve deti – S... a N... a následne o starostlivosti súdu o maloleté deti...

Dňa 30. 4. 2007 podal otec maloletých detí návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia... Uznesením 4. 5. 2007 č. k. 12 P/37/2007-29 súd o návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia rozhodol... Obidve konania boli uznesením zo dňa 4. 5. 2007 spojené na spoločné konanie... vedené pod č. k. 12 P/37/2007...

Na návrh matky zo dňa 21. 5. 2007 bol predbežne upravený styk matky s maloletými deťmi zverenými do starostlivosti otca na základe predbežného opatrenia zo dňa 4. 5. 2007... bolo matke umožnené stýkať sa s maloletými každý týždeň v stredu od 14.00 do 16.00 v priestoroch ÚPSV a R pracovisko Šaľa za prítomnosti kolízneho opatrovníka... Konajúci súd konal nesprávne, keď sa ani len nevysporiadal s podaným odvolaním matky zo dňa 14. 12. 2009 doručeným súdu 17. 12. 2009 proti zamietnutiu návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia... Okresný súd Galanta porušil procesný postup vo veciach starostlivosti o maloletých a spis riadne nepredložil odvolaciemu súdu v lehote tak, aby odvolací súd stihol prejednať styk matky počas vianočných sviatkov... V ďalšom priebehu konania Okresný súd Galanta dňa 9. 3. 2010, č. k. 12 P/37/2007... rozhodol rozsudkom... Proti tomuto rozsudku sa sťažovateľka odvolala s odôvodnením, že Okresný súd Galanta rozhodol nesprávne...

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 12 P/37/2007... vo výroku v časti zastupovania a spravovania majetku detí zmenil tak, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. V časti vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom zmenil... Vo zvýšenej časti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Základom pre podanie tejto ústavnej sťažnosti je skutočnosť, že Okresný súd... spôsobil zbytočné prietahy v súdnom konaní, a prietahy v konaní boli dva krát písomne uznané.“.

Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 P/37/2007 považuje sťažovateľka za porušenie ňou označených základných práv.

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Postupom Okresného súdu Galanta v právnej veci starostlivosti o maloletú S. mal. N. H. vedenej pod sp. zn. 12 P/37/2007 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu uvedené v čl. 48 ods. 2, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručené v čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Právoplatné rozhodnutie OS Galanta v spojení s KS Trnava v právnej veci starostlivosti o maloletú S. a mal. N. H. vedenej pod sp. zn. 12 P/37/2007 sa zrušuje a Okresnému súdu Galanta sa v konaní vedenom pod sp. zn. 12 P/37/2007 v spojení s odvolacím konaním sa vracia vec na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100.000 Eur ... ktoré je Okresný súd Galanta povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Galanta je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania...“

II.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru, pretože okresný súd spôsobil prietahy v konaní.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná. Podľa čl. 8 dohovoru každý má právo na to, aby bol rešpektovaný jeho rodinný a súkromný život.

8. V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáhala. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Sťažovateľka je navyše v konaní pred ústavným súdom zastúpená

kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom), preto nebolo možné predbežne posudzovať sťažnosť nad rámec jej petitu.

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by ústavný súd mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

10. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach, ktorými sťažovatelia namietajú zbytočné prietahy v konaní, vychádza zo svojej judikatúry, podľa ktorej poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo (napr. II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, II. ÚS 55/02, IV. ÚS 102/05). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (v rovnakom rozsahu sa vzťahuje aj na právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže preto vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06).

11. Okresný súd vo veci rozhodol 9. marca 2010 rozsudkom č. k. 12 P/37/2007-572 tak, že maloleté deti H., S. a N., zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, a sťažovateľke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej S. a N. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 9 CoP/35/2010 z 24. augusta 2010 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a v časti zastupovania a spravovania majetku detí zmenil rozsudok tak, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Ďalej krajský súd zmenil napadnutý rozsudok aj v časti vyživovacej

povinnosti matky k maloletým deťom tak, že sťažovateľka je povinná prispievať na maloletú S. s účinnosťou od 7. mája 2007 do 31. decembra 2008 1 506,30 Sk a od 1. januára 2009 sumou 50 € mesačne a na maloletú N. od 7. mája 2007 do 31. decembra 2008 sumou 1 205 Sk a od 1. januára 2009 sumou 40 € mesačne. Krajský súd zaviazal sťažovateľku na úhradu nedoplatku na výživnom za čas od 7. mája 2007 do 31. augusta 2010. Vo zvyšnej časti úpravy styku trov konania účastníkov a trov konania štátu odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Konanie pred okresným súdom, postup ktorého bol sťažovateľkou (zastúpenou kvalifikovaným advokátom) namietaný, bolo skončené na okresnom súde vyhlásením rozsudku 9. marca 2010. Posudzovaná vec bola napokon právoplatne rozhodnutá 8. novembra 2010.

12. Sťažovateľka namietala priet'ahy v konaní okresného súdu, ktorý v okamihu podania sťažnosti ústavnému súdu už o veci samej nekonal. Z toho vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne priet'ahy v ňom, a teda nemohol ani porušovať sťažovateľkou označené práva.

13. Na základe uvedeného ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (podobne IV. ÚS 219/03, II. ÚS 197/04) sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde; keďže sťažovateľka namietala tiež právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a porušenie tohto práva namietala výslovne v súvislosti s priet'ahmi v konaní pred okresným súdom, bolo potrebné odmietnuť sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2011

